

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKISKAI TAUTISKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION

No. 44. KETVIRTADIENIS, LAPKRIČIO-NOV. 11, 1954 VOL. METAI XXXVIII

Dienos Klausimai

Lapkričio 2-ros balsavimai davė didelius laimėjimus. U. S. 83-jo Kongreso senatūrai turėjo 49, o demokratams 47; naujame senatūrai turės 48, o kadangi nepriklausomas Oregono valstybės senatorius Wayne Morse dar prieš rinkimus yra pažadėjęs talkininkaut demokratams naujo senato reorganizacijoje, tai demokratams ir čia turės kontrolę.

BENDROJO AMERIKOS LIETUVIŲ ŠALPOS FONDO SKYRIAMS

Būdamas Europoje, turėjau progos susipažinti su lietuvių pabėgėlių sunkia dalia. Šelpiamieji yra daugumoje vaikūčiai, seneliai, džiovininkai ir kiti paliečiai, viso apie 8,000. Jie yra labai verti mūsų pasigalėjimo. Nepaprastai svarbu, jog BALFO labdaros organizacija dar geriau išvystytų savo veiklą, kad efektingiau sušelpus kenčiančius mūsų brolius, seses lietuvius.

LIETUVIŲ ATSTOVAI PASAULINĖJ ŪKININKŲ MANIFESTACIJOJ

IV Tarptautinės Ūkininkų Sąjungos kongresas vyko 1954 m. spalio 1-3 dienomis Henry Hudson Hotel New Yorke. Jame dalyvavo per 200 delegatų nuo demokratinių Ūkininkų partijų. Pavergtiesiems Europos kraštams atstovavo egzilių Ūkininkų partijos: albanų, bulgarų, čekų, estų, latvių, lietuvių, kroatų, serbų-jugoslavų, lenkų, rumunų, slovakų. Indijos Ūkininkams atstovavo iš Indijos atvykęs prof. Ranga, kuris yra Indijos Ūkininkų ideologinis vadovas. Iš Japonijos buvo atvykęs senatorius Išiguro, kuris vadovauja japonų Ūkininkų blokui vyriausybėje. Filipinai atsiuntė Mr. Cabaldini, kuris yra žemės reformos Filipinuose tvarkytojas. Nacionalistinės Kinijos Ūkininkams atstovavo Mr. Fang. Amerikiečių fermerių organizacijos ir kooperatyvų sąjungos atsiuntė kongresan savo stebėtojus, o Anglijos ir kitų laisvųjų Europos kraštų diplomatai, reziduoja JAV-se, prisijungė savo sveikinimus.

Pavergtoje Lietuvoje

SOVIETINIO GYVENIMO KRONIKA
Vilniaus radijas šių metų rugšėjo 25 d. paskelbė, kad Nemuno upeiviai savo veikloje seką Volgos upeivių iniciatyvą, tik smulkiau nepaaiškino, kokios rūšies yra toji "iniciatyva"—matyti, dėl to, kad daug kas dar iš padavimų atsitema, kokia yra "Volgos upeivių iniciatyva" nuo Stenkos Razino laiku. Vilniaus radijas tik tiek pažymėjo, kad motorlaivis "Volga" kapitono Gorovovo vadovaujamas, išplaukęs iš Kauno su 100 tonų kroviniu, ir Jurbarką atplaukė trimis valandomis greičiau, negu buvo užplaukta. Girdi, "paspartiniais greičiais" naujo derliaus grūdus gabena taip pat motorlaiviai "Amūras" ir "Angara". O iš viso Nemuno upeiviai, kaip giriasi okupantai, šiemet pergabė dešimtimis tūkstančių tonų daugiau, negu per tą patį laiką, praėjusiais metais. Ne vienas iš lietuvių norėtų žinoti, ką motorlaiviai "Volga", "Amūras" ir "Angara" j Lietuvą atgabeno vietoj Rusiją išvežtų lietuviškų gėrybių? Kodėl apie tai okupantai tyli? Kodėl jie nieko nesako apie tuos atvejus, kai patys lietuvių narkais paverčia per daug ryškiai okupantų rusų šios rūšies "iniciatyvą", kaip kad yra pavyzdžiui atsitikę su "Marijos Melnikaitės" laivu—1952 m. "Marijos Melnikaitės" vardu buvo pakrikštytas senasis lietuvių laivas "Aušra". 1952 m. rudenį "Marijos Melnikaitės" laivą, kuriuo plaukė agitatorių komanda, pakeliui sustabdė partizanai. Jie laivą iš pradžių apšaudė—tada agitatoriai išėjo ir vandeni. Bet kapitonas laivo neapleido ir jį pasuko ir krantą. Suėję ir vidų "miško broliai" išpylė visą kurą ir laivą padegė. Laive išdegė medinės dalys, bet pats laivas nenuskendo.

Lietuvių bičiuliai, prisidėję prie Kersteno rezolucijos pravedimo, irgi išėjo laimėtojai. Tarp tokių pažymėtini Joseph L. Carrigg atstovaujantis Lackawanna ir kitus apskritys, Hugh Scott iš Philadelphia, dr. Ivor D. Penton iš Schuylkill apskrities. Tik pats Kerstenas ir jo komiteto narys Edward J. Bonin iš Luzerne apskrities pralaimėjo. Bonin vietom išrinktas lietuviams jau gerai žinomas Daniel J. Flood, demokratas.

Šiuose rinkimuose lietuvių kandidatų j U. S. kongresą nei j atskirų valstybių legislaturas nesimatė, vienok j kitokius ofisus jų buvo ir kaikurie išėjo laimėtojai. Pavyzdin, Chicagoj j municipalinį teismą vėl perrinkti teisėjais šiamonigai lietuvių—Alfonse F. Wells ir John T. Zuris.

Maska pasiaptomis užkvietė Prancūzijos parlamentu vadus atlaikyti sovietinę uniją neva Rytų ir Vakarų santykių pagerinimui. Prancūzai kvietimą atmetė. Prancūzai gerai supranta, kad svarbiausias kvietimo tikslas sudrumsti vakariečių vieningumą, ypatingai nustatyt prancūzams prieš vakarinės Vokietijos atsiginklavimą. Pats Prancūzijos premjeras Mendes šią savaitę padarys vizitų prezidentui Eisenhower, valstybės sekretoriui Dulles ir kitiems augstiesiems pareigūnams. Vizito tikslas išsiaiškinti ir išlyginti kaikuriuos nesklandumus liečiančius vakarinės Europos problemas, ypatingai prancūzų ir vokiečių santykius.

"Garso" Nr. 42 buvo paduota, kad Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo sukaktyvinis seimas įvyks lapkričio 27-28 dd., Clevelande, o turėjo būt paduota lapkričio 26-27.

VASARIO 16-TOSIOS GIMNAZIJOS DARBAI IR PLANAVIMAI

Gimnazijoje moksleiviams bus suruošti mokytojo S. Antanaičio iniciatyva fotografijos kursai, kuriuose dėstys lietuvių fotografas A. Plenys, turis Stuttgarte savo foto imonę. Kpt. Venckaus rūpesčiu gautieji barakai numatomi panaudoti klasiems, skaitytuvams, mokytojų kambariui ir gal rankdarbių klasei. Jų pastatymo ir kitoms perstvykavimo darbams projektuoti kviečiamas iš Pinnebergo apylinkės architektas, dipl. inž. A. Funkas. Gavus iš Šveicarijos Karitas Sąjungos pranešimą, kad mokykliniams ir bendrabučio baldams įgyti pervedama Sąjungos 4,000 DM sumos auka, užsakyti mokykliniai stalai ir kėdės, taip kad jau visos gimnazijos klasės bus aprūpintos šiais naujais baldais. Taip pat bus galima užsakyti nors dalį taip reikalingų stalų ir suolelių bendrabučio valgyklai. PLBVKVI

SESERYS SUSIRŪPINUSIOS JAUNIMU IR LITUANISTIKA

Lietuvių Seserų Instituto vardu Motina M. Aloyza, to Instituto sekretorė, seserų prancūkiečių Pittsburghe viršininkė, kalbėjusi ALRK Federacijos suvažiavime Clevelande jaunimo klausimu, yra kreipusis tokiu žodžiu j ALR Katalikų Federaciją, tėvus ir apskritai katalikiškąja visuomenę, prašydama: 1. Paremti seserų mokytojų kursų, kurie bus suorganizuoti Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolyne Brockton, Mass. Kursams yra reikalinga finansinė parama, paskaitininkai (Lietuvos istorijos ir k.), knygos, žemėlapiai, iliustracijos ir k. Tos paramos daugiausia laukiama iš Bostono apylinkės ALRK Federacijos skyrių ir organizacijų. I kursų suvažiavus bent po 10 seserų iš kiekvienos lietuvių vienuolių kongregacijos. Kitais metais tokie pat lituanistinų studijų kursai bus kitoje vietoje. 2. Institutas ragina jaunimo organizacijų atstovus ir lietuvių katalikų veikėjus vasarės metu aplankyti mūsų vienuolynų centrų, kada j juos susirenka beveik visos seserų, dirbančios mokyklose bei parapijose, paaiškinti joms savo organizacijų siekimus bei rūpesčius ir kvieisti seseris j talką. 3. Institutas kviečia lietuviškojo jaunimo vadus ir visuomenės veikėjus asmeniškai aplankyti pradžios mokyklų 8 skyrių, raginti ir prirašyti berniukus ir mergaites prie katalikiškų organizacijų. Kur galima, strengti priimtuves j organizacijas, kol 8 skyrius dar nėra užbaigęs mokslo ir vaikai nėra išsiskirstę. 4. Padėti išleisti ir išplatinti anglų kalba lietuviškos dvasios laikraštį pradžios mokyklos mokiniams. Laikraštėlio leidimas dar tebesvarstomas. 5. Institutas mielai priims knygas, vadovėlius, iliustracijas, audinius, drožinius ir kitas meno bei mokslo priemones vienuolynų pradžios mokykloms. Dovanas žymėti Lietuvių Seserų Instituto vardu ir siųsti arba įteikti bet kuriam artimiausiam vienuolynui. 6. Raginti tėvus ir motinas stoti j parapijų mokyklų gildas (Parent Teachers Guild) ir kvieisti juos j bendrą apaštaliavimo darbą mūsų jaunima rikiuoti Kristui ir lietuvių. Čia daug gali padėti spauda. Motina M. Aloyza

BALF PIRMININKO ATSIŠAUKIMAS J LIETUVIUS VAIKUČIUS

Kalėdų šventės yra džiaugsmingos ir linksnos, ypač vaikūčiams, nes Kristaus gimimo diena j o garbei ir atminimui jie gauna daug dovanų. Todėl jie nekantriai laukia šio džiaugsmo. Tačiau lietuvių pabėgėlių vaikūčiams Vokietijoje šv. Kalėdos yra liūdnos, nes jų vargstantys tėveliai neturi pinigų nei pakankamai kasdieninės duonos jiems nupirkti, o apie kalėdines dovanas nė svajoti negali. Neseniai lankydamas Vokietijoje likusius lietuvius, mačiau šimtus skurstančių vaikų. Juos guosdamas pažadėjau, kad Kalėdų Senis jų tikrai nepamirs ir šiais metais Kalėdos bus linksmesnės, kaip praityje. Todėl nutariau kreiptis j visus lietuvius vaikūčius, ir čia gimusius ir iš Europos atvykusius, kad kiekvienas paaukotų Europoje likusiems broliukams ir sesutėms lietuviams, kad ir jie gautų dovanėlių Kalėdoms. Aukokite pinigais, nes taip galima greičiau pasiūti; už jūsų paaukotus pinigus jų tėveliai nupirks dovanų, nes Vokietijoje krautuvis visko pilnos, reikia tik pinigų turėti. Jų tėveliai nupirkts dovanas įteiks jūsų vardu, sakydami, kad tai dovanos iš Amerikoje gyvenančių lietuvių vaikūčių. Taip pat per jus, mieli vaikū-

LAISVOSIOS EUROPOS UNIVERSITETE Strasbuge, Prancūzijoje, kiekviena tautybė skaito visiems studentams paskaitas apie savąjį kraštą. Dr. J. Grinius universiteto vadovybė ir studentams prancūziškai skaitė paskaitą apie Lietuvą. Paskaita padarė gerą įspūdį.

ROMOS RADIJAS nekarta perduoda žinių apie Pabaltijo kraštus ir j visas Sovietų pavergtas valstybes. Štai vėl š. m. spalio 3 d. buvo plačiau komentuota antireliginė propaganda Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir jos suintensyvinimas.

AKADEMIKAI SKAUTAI Chicagoje pasiryžę mokslo ir pramonės muziejų įsteigti lietuvišką seklę. Projekta ruošia architektas Kovalskis ir inžinierė Br. Lukštaitė, vidaus įrengimus paruoš Br. Jameikienė.

ANGLŲ KALBA leidžiamas "Christian Democratic Review" Nr. 66-167 paskelbė platoką apžvalgą, kaip persekiojama okupuotoje Lietuvoje Bažnyčia ir vykdoma rusifikacija.

"Latvija" nusiskundžia, kad emigravę j Australiją latviai greit nutausta. Ne tik jaunimas, bet ir senesnio amžiaus ne vienas savo tarpe nebekalba latviškai.

E. BENDORIŪTĖ, gavusi matematikos daktaro laipsnį, išvyko profesoriauti j Cornell universitetą Ithaca, N. Y., valstybėje.

SAVE FOR YOUR INDEPENDENCE BUY U.S. SAVINGS BONDS

MININT B. DAUGUVIEČIO mirties 5-šiąs metines, A. Gričius per Vilniaus radiją pasakė j aukštinamąją kalbą, aiškindamas, kaip "bevaldanti Lietuvos buržuazija stūmė meną j formalizmą, beidėjiškumą, antilaudžiškumą"... Anot Gričiaus, tik "1944 m. istoriniai įvykiai Lietuvoje" suteikė tiek Dauguviečiui, tiek teatrui galimumą "išskėsti sparnus dideliems polekiams."

KUN. PAZNANSKAS VOKIETIJOJE Kunigas Leonardas J. Paznanskas, tarnaujantis U. S. armijoje kapelionu, su savo daliniu pasiekė Vokietijoje. Kun. Paznanskas yra sūnus Rožės Paznanskienės (tėvas miręs), gyv. Van Loon St., Plymouth, Pa. Išvėstas kunigu jis yra vikaravęs šv. Juozapo parapijoje, Scrantone ir kitatausių parapijose. Kurį laiką buvo kapelionu Korėjoje.

LRKSA Nauji Nariai
Šią savaitę Susivienijimo centras įregistravo šiuos naujus narius:
18 kp. Tamaqua, Pa.—Abromitis, Julia Mary..... Abromaitis
51 " New Philadelphia, Pa.—Tamashasky, Ann Grimalaski
101 " Chicago, Ill.—Dubauskas, Kazys..... Lipčienė
101 " Chicago, Ill.—Bindokas, Algirdas J. (Juv.).....
101 " Chicago, Ill.—Kasperavičius, Stella (Juv.).....
101 " Chicago, Ill.—Tamos, Norbert P. (Juv.).....

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY,

published by Lithuanian R. C. Alliance of America

Išleina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Penna.

Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija taisy savo nuožūra. Nespausdintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant.

KATALIKŲ KONGRESAS IR MŪSŲ SUSIVIENIJIMAS

Rašo: KUN. STASYS RAILA

III.

Katalikų Susivienijimas Federacijos Kongrese buvo palistat kon. Stasio Railos paskaitoj: "Lietuvių Katalikų Jaunimo Taka Amerikoje".

Savo kalboj išskėliau minti, kad Lietuviškos kilmės jaunimas privalo būti Federacijos rūpesčiu. Čia įnečiau ir LRKSA jaunimo globa. Juk Susivienijimas jau ilgokas laikas turi savo jaunimo sekcijas, palaiko jaunimo judėjimą ir rengia jaunimui įvairias pramogas. Bet tai būdavo tik paties Susivienijimo pastangos, jų vadų rūpestis. Dabar jau yra aiškūs uždavinys, suburtom jėgom, vieningai rūpintis jaunimu. Čia Katalikų Susivienijimas galėjo pasigirti, kad jie jau bandė ir vis dar bando sutraukti daugiau jaunimo savo organizacijon ir jį palaikyti Lietuvišku.

Katalikų Susivienijimas ir Ateitininkai

Pirmasis konkretus ir labai gražus Susivienijimo žygis buvo padarytas Ateitininkams. Jiems pasiūlyta sutelkti 300 savo narių po Katalikų Susivienijimo sparnu ir, štai, jie gauna didele materialinę paramą savo jaunimo stovyklavimui. Ateitininkai vada sukruto. Jie visi, vyresni ir jaunesni, uoliai varo tą vaju. Jie tikisi, kad jie savo kvotą pasiekis ir daug savo draugijai laimės. Visos Ateitininkų kolonijos jau gerokai pavarė tą darbą. Bet dar turi išstėti ir toliau varyti. Jie gali ir, turi tai atlikti. Juk tiek dar daug jaunimo, kuris nepriklauso prie tos vienintelės Lietuvių katalikų finansinės organizacijos. Garbė ateitininkams, kad jie pirmieji organizuoti ir tiksliai išėjo šūkiu—Lietuvių jaunimas draudžiasi Lietuvių Katalikų Susivienijime. Jie gali ir turi apsidrausti pas savus, kad galėtų ir savaite ir patys apsidraudę išskirti ir visi laimėti bendrą tikslų—Lietuviškumui. Tą aiškiai pažymėjau savo paskaitoj: "Jaunimas apsidraudžia Katalikų Susivienijime, kurs remia jaunimo reikalą." Pirmiausia ir aš pasiūliau, kad jaunimas turi ateiti į Susivienijimą, o Susivienijimas tikrai juos remis. Nematau jokios priežasties, kodėl mūsų jaunimas negalėtų draustis savo

organizacijoj. Jokių priežasčių nėra. Nereikia ir aiškinti, kad tai yra lygiai stipri ir gera draudimo įstaiga, kai kuriais atvejais dar geresnė už kitas. Jei kas jau apsidraudęs kitur, tai vistiek turėtų draustis Lietuviškam katalikiškam Susivienijime. Mečiau aiškų šūkį—Visi jaunuoliai ir jaunuolės draudžiasi savo Susivienijime, nors ir maža suma, bet visi. Jaunimas turi žymiai pakelti mūsų Susivienijimo narių skaičių. Jaunimas tai gali ir jis padarys, tai tikrai. Ateitininkai pradėjo, bet kur kiti... Kai jaunimas įstos į Susivienijimą, tai tuomet ir iš Susivienijimo plauks taip reikalinga pagalba jaunimui.

Lietuvos Vyčiai Sekantieji

Šiandien jau pribrendo reikalas, kad ir vyčiai turėtų draustis Katalikų Susivienijime. Jei jau ir visi yra apsidraudę, tai vis dar gali bent kiek apsidrausti ir savo organizacijoj. Tikiau, kad Vyčių taip sumani valdyba pradės ir savo vaju už vyčių stojimą Susivienijimą. Jei jie visi stotų tai netik Susivienijimas stiprėtų, bet ir patys vyčiai tuoj gautų stiprios paramos savo veiklai. Ir čia negali matyti jokios priežasties, kodėl dar ligšiol ši taip garbinga ir lietuviškai patriotiška organizacija nesužvejusi praversti to svarbaus vaju. Vyčių 3-čia kuopa jau padarė pradžią. Ji ištėję savo atskira kuopa, pradėjo vaju už vyčių prisirašymą prie Katalikų Susivienijimo. Juk ir Vyčių seimų ir apskričių konferencijų yra seniai nutarta raginti vyčius rašyti į Susivienijimą. Dabartinė centro valdyba galėtų aiškiai ta klausimą perduoti kuopoms ir pasakyti, kad vyčiai karštai ir tuoj raginami išrašyti į Katalikų Susivienijimą, kad ir maža suma.

Toks mūsų jaunimo atėjimas į Susivienijimą ir jaunima surisų tvirtėjas, jis nešbėgtų iš organizacijos taip greitai ir daug laimėtų. Jei gali kitų tautų jaunimas taip uoliai remti savo Susivienijimą ir todėl išskirti savo veiklą, tai kodėl ne mūsų vyčiai?

Jaunimas vieningai testuoja į Susivienijimą. Susivienijimas laukia, o nauda eis visiems.

LIETUVOS STATUTAS

Šiomet sueina 425 metai nuo pirmosios Lietuvos Statuto laidos paskelbimo. Lietuvos statusas buvo sudarytas iš didžiųjų kunigaikščių duotų privilegijų ano meto bajorams. Bažnyčiai, miestams ir svetimšaliams. Jam turėjo įtakos vad. Kazimiero Teisynas, kuris teapėmė baudžiamosios teisės aritį. Lietuvos Statute užtikinama nemaža romėnų teisės įtaka. Lietuvos Statusas anuo metu turėjo nepaprastai reikšmę Lietuvai ir jos valdytėms kraštams. Jis pakeitė vadinamąją papročių teisę, kuria galėjo didžioji kunigaikščio pareigūnai savaip aiškinti. Ano meto teisė Statute įglaudinta tam tikra tvarka ir suskirstyta skyriais.

Lietuvos Statutas ypač didelę įtaką turėjo lietuvių valdytose kraštuose. Ten lietuvių atnešė tvarką, teisę ir teisingumą. Statutas buvo išleistas gduj kalba ir išverstas į lenkų ir lotynų kalbas. Tai yra ano meto lietuvių tolerancijos pavyzdys. Lietuvos Statutas 16 amžiuje neturėjo sau lygaus teisyne Europo-

je. Todėl jo įtaka siekė žymiai toliau negu Lietuvos sienos.

Istorinė Lietuva savo valdytose kraštuose įvedė ne tik teisingą tvarką, bet drauge skleidė Vakarų civilizaciją ir kultūrą. Visai nenuostabu, kad gūdai ir ukrainiečiai Lietuvos Statutą ir lietuvių atneštą kultūrą pradėjo laikyti savais. Lietuvos Statutas Gudiijoje ir Ukrainoje veikė per 3 šimtmečius. Išvalgesni gūdai ir ukrainiečiai Lietuvos valdymo tarpinį vadina auksiniu amžium. Šiandieniniai gūdai neretais atvejais Lietuvos valdovus ir Lietuvos istoriją laiko savais. Visa tai rodo lietuvius turėjus nepaprastą pakankumą valdomiesiems. Tačiau dalį tų kraštų, kuriuos anksčiau valdė lietuvių, šiuo metu yra okupavę rusai. Bet koks milžiniškas skirtumas tarp šių dviejų valdymo sistemų! Jei ukrainiečiai ir gūdai lietuvių valdymo laikotarpį vadina auksiniu amžiumi, tai bolševikinė okupacija leis jį, kaip ir j kitų okupuotųjų tautų istorijas, kaip vienas iš juodžiausių periodų.

Rusai nesugebėjo pasimokyti

PRANEŠIMAS BENDROSIOS DAINŲ ŠVENTĖS REIKALU

Viena būdingiausių lietuvių sielos apraškų yra daina. Nuo seno save vadiname dainų šalimi. Visi mūsų darbai yra surišti su dainų garsais. Ir šiuo metu, kai visos lietuvių jėgos yra telkiamos kovai už laisvą Lietuvos gyvenimą, lietuviškoji daina, kaip ir anuomet, įgauna didelę reikšmę.

Bendrosios dainų šventės tikslas yra: sustiprinti lietuviškumo supratimą chorų tarpe, pagyventi jų veikimą Jungtinėje Amerikos Valstybėse ir Kanadoje, parodyti kitataučiams, kad Lietuva tikrai yra dainuojanti šalis ir palaikyti Lietuvoje buvusią dainų šventėjų tradiciją.

Jau seniai buvo gyvas reikalas organizuoti Bendrąją JAV ir Kanados lietuvių Dainų Šventę, tačiau niekas to neišdrišo pradėti. Chicago lietuvių chorai, jų dirigantai bei valdybos, Vargonininkų Sąjungos iniciatyva, susirinkę į bendrą susirinkimą, nutarė, kad tokia dainų šventė yra reikalinga ir tam reikalui išrinko Laikinąjį Organizacinį Komitetą. Komitetą sudarė: pirmininkas Mrs. Alice Stephens—Alice Stephens Meno Ansamblio vadovė; vicepirmininkas Vytautas Radzius, Chicago lietuvių Vyčių choro valdybos pirmininkas; sekretorius Juozas Kreivėnas, "Muzikos Žinių" redaktorius; nariai: Albinas Dzirvonas, "Dainavos" Ansamblio valdybos pirmininkas; Justas Kudirkas, LRK Vargonininkų Sąjungos centro valdybos pirmininkas.

Laikinis organizacinis komitetas, išsilaikęs dainų šventės galimybes, nutarė imtis pirmųjų žygių, kuriuos, pritariant visos Amerikos ir Kanados lietuviams, mano atlikti.

Bendroji Dainų Šventė numatoma 1956 metų pavasarį, nors paruošiamoji darba nepaprastai daug. Kadangi JAV lietuvių sąveikos sistinė lyg ir skaito Chicago ir joje yra svarbiųjų organizacijų centrai ir vadovybės, lietuviški dienraščiai, kelios lietuvių radijo valandos, didelis lietuvių

skaičius mieste ir apylinkėje, be to, vien Chicagoje yra daugiau, negu 500 choristų, įsijungusių į įvairius chorus, kurie jau pareišdavo savo visišką pritarimą ir sutikimą tokioje dainų šventėje dalyvauti. Laikinis Organizacinis Komitetas nutarė visiems priimtinai vietą šiai Dainų Šventei siūlyti Chicago.

Šią savaitę visiems žinomiems JAV ir Kanados lietuviams muzikams ir chorams bei mažesniems dainos vienietams bus išsiuntinėti Komiteto laiškiniai kvietimai-anketos, į kuriuos chorai bei jų vadovai prašomi nederšiant, iki lapkričio 21 dienos, būtina atsakyti. Choru dėsime vieną ar kitaip atsakyti nuderšiant ir pačia dainų šventė. Šiuo prašoma tik principinio pasisakymo. Atsakymas turi būti pasijustas sekretoriaus adresu: Mr. J. Kreivėnas, 1602 So. 48 Ct., Cicero 50, Ill.

Laikinis Organizacinis Komitetas ne visų chorų dirigentų ar valdybų turėjo adresus, todėl komitetas prašo šį pranešimą laikyti oficialiu kvietimu ir augščiau nurodytu adresu greitai paaiškinti savo atsakymą su apytikriais choristų skaičiumi. Registracijos prašomi ir oktetai, ir kvartetai, ir pavieniai dainininkai, nesant vietoje vieneto.

Kai bus žinomas chorų skaičius, bus spausdinamos gaidos, parengtos Dainų Šventės repertuaro komisijos, kuri netrukus bus sudaryta.

Šiuo trumpu pranešimu Laikinis Komitetas ragina visus JAV ir Kanados lietuvius, galinčius dainuoti, dar niekur neįsijungusių į chorus, tuojau prisijungti prie sau patinkamo choro ir tuo padidinti dainininkų skaičių. Kur nėra choro, bet yra norinčių dainuoti ir yra kam vadovauti, tuojau steigti naują vietą.

Teskamba dainos už laisvą Lietuvą!

Bendrosios Dainų Šventės Laik. Org. Komitetas

IS A. B. LIETUVIŠKIOSIOS TARNYBOS EUROPOJE VEIKLOS

Amerikos Balsas yra Jungtinių Amerikos Valstybių Informacijos Zinybos įstaiga tiesios žodžių skelbti ir skleisti visame pasaulyje—laisvajame ir ypač laikinai atsidūrusiam anapus geležinės uždangos. JAV Informacijos Zinyba siekia parodyti visoms tautoms, kad Amerikos politika ir siekiamai stipruma su visų žmonių teisėtai laisvės, pažangos ir taikos troškimas. Vykdydamas šią paskirtį, Amerikos Balsas ne tik perduoda ir aiškina Amerikos užsienio politikos tikslus, bet ir numaskuoja bei atremia priešiškus kėslus, siekiančius iškreipti ir neteisėtai atvaizduoti Amerikos siekimus.

Amerikos Balsas savo lietuvišką transliaciją pradėjo iš New Yorko 1951 m. vasario 16 d., o iš Europos—1952 m. gegužės 15 d. Abiem atvejais transliacijų pradžia sutapo su reikšmingomis lietuvių tautai dienomis. Amerikos Balsas pradėjo kalbėti pavergtiesiems kraštams iš Europos, norėdamas būti arčiau žmonių, kurie prieš savo valią ir norą buvo ir tebėra atskirti nuo laisvojo pasaulio, kuriuos slepia pavergėjo letena, iš kurių yra laikinai išplėsta ne tik galimybė tvarkyti pagal savo norus gyvenimą, bet neleidžiama laisvai susisiekti su laisvuoj pasauliu.

Amerikos Balsas Europoje lietuviškųjų transliacijų programą girdima Lietuvoje kasdien. Šalia žinių Amerikos Balsas duoda komentarus, pranešimus ir apybraižas pavergtajai Lietuvai

is istorinės Lietuvos. Jie ir šiandien žudo svetimas tautas, jas naikina ir persekioja. Jie sukūrė tokia santvarka, kuri remiasi teise pagrįstą tautų bendravimui, bet prievarta ir pavergimui. Visai kitoks gyvenimas buvo įvedus Lietuvos Statutą, kuris šiandien su pagarba visur minimas. Elta

Amerikos Balsas yra gerai girdimas, ir jo noromis klausomasi krašte. Apie tai yra gauta daug įrodymų. Kad Amerikos Balsas programos labai skaudžios okupantui ir jo bernams Lietuvoje, ryškiausiai parodo pats Antanas Sniečkus, kuriam A. B. prisegė "Martytės" operos nacių agento Von Bummelio vardą. Sniečkus dėl Amerikos Balsos programą paveikimo skundėsi Aukščiausiam Soviete Maskvoje pavasarį ir prieš kelias savaites rašytoju suvažiavime.

Amerikos Balsas lietuviškosios tarnybos sastatas šiuo metu yra toks: vedėjas—J. B. Laučka, redaktorius—dr. Pr. Padalis; kiti štabo nariai—Jonas Stonys, dr. Juozas Sakalauskas ir Irena Jakstienė. Nuolatinis pranešėjas yra Jonas Vaitkevičius. Kazys Grinius, buvęs A. B. lietuvių skyriaus redaktorium nuo transliacijų paskirtos, š. m. gegužės mėnesį paskiriamas į A. B. Europoje rusų skyrių vedėjo pavaduotoju. Elta

DIDŽIOJI LIETUVIŲ BELETRISTIKOS ANTOLOGIJA

Prieš kiek laiko buvo išleista lietuvių poezijos antologija, o dabar Lietuvių Knogos Klubas Chicagoje leidžia B. Brazdžionio redaguojamą didžiąją Lietuvių Beletristikos Antologiją. Šios dvi knygos sudarys visos grožinės lietuviškosios literatūros realine enciklopedija. Leidinyje bus sudėti 70 autorių rinkiniai dalykai, jis turės apie 700 puslapių. Antologija apima kelių gadynių—spaudos draudimo, priešausrio, "Aušros", poausrio, spaudą atgavus, Nepriklausomos Lietuvos ir tremties dešimtmečio kirybą. Autoriai dedami chronologine gimimo tvarka, niekam neteikiama jokio pirmumo, neaplenkiama jokia srovė, neapleidžiama joks svarbus autoris, vienodai traktuojami įvairių pažiūrų rašytojai. Tačiau juose nebus komunistams parsiadavusių okupacijoj išaugintų komunistinių autorių. Prie kiekvieno autoriaus kurybos bus trumpos biografinės žinios bei kurybos charakteristika, iliustruota žymesnių autorių atvaizdais. Antologija paruošti padėjo A. Vaičiulaitis, LRD pirmininkas B. Babrauskas ir Vaclovas Biržiška. Elta

VILNIAUS KRAŠTO LIETUVIŲ SAJUNGOS RŪPESČIU išsteigtas Vilniaus archyvas, kurio vedėju paskirtas A. Dundulis. Į archyvo komisiją įein Z. Dailidka, G. Sirutienė ir V. Šimkus. Archyvan bus renkama visokia medžiaga apie Vilnių. Archyvo adresas: VKLS Archyvas, 2428 S. Lavndale Ave., Chicago 23, Ill., USA.

Štai dar vienas įspėjimas balsas. B r i t ų Londone leidžiamas "Times", rašydamas apie Londono konferenciją ir bolševikų pastangas suskaldyti Europą, ypač neleidžiant jai apsiungti, pažymi, kad tikrajį imperialistinio komunizmo Europoje pagrindą sudaro raudonoji armija.

TRADICINĖ METINĖ AUSTRALIJOS LIETUVIŲ SPORTO ŠVENTĖS įvyko š. m. spalio 29-30 d.d. Melburne. Dalyvavo per 40 krepšininkų, stalo tenisininkų ir šachmatininkų. Šventę pravedė Melburno lietuvių sporto klubas "Varpas".

Iš Kanados praneša, kad atidengti dokumentiniai Sovietų planai ardyti ir skaldyti "Dauguvos Vanagu" organizaciją. Tai latvių karių organizacija, turinti visame pasaulyje savo padalinis ir veikianti gana plačiai.

ČILĖS SPAUDOJE pasirodė daugiau žinių apie pasijungusį lietuvių mokslininką Igną Domeiką, kurio atminimą pagerbdama Čilės pašto valdyba išleido 2 pašto ženklus.

TORONTO KARDINOLAS J. C. McGUIGAN Toronto lietuvių Šv. Jono Krikštytojo bažnyčiai įteikė \$2,500 asmeninę auką.

Portugalų "Voz da Fatima" idėjo gražų straipsnį apie lietuvių sąjūdį Fatimoje.

Katalikų Akcija

Veda: VINCAS JURONIS

PARTIJOMS NE VIETA KATALIKŲ AKCIJOJE

Vienas iš naiviausių partinių laikraščių Chicagoje rašo apie partinį samokslį katalikų kongrese Cleavelande. Kadangi kongrese laikas privačiai kėlė tas pačias mintis ir teko reaguoti, tai noriu užbėgti už akių tolimesnei akcijai. Mūsų veikloje negali būti dviejų nuomonių. Katalikų akcija nėra partija. Kada kas pasiliesis partinius kivrčius velti į katalikų akciją, tada nukentės pati katalikų akcija. Jau dabar prikašiojama, kad katalikų akcija yra "too much tautybė". Jei kada primės "too much partija", tikrai skilimas sieks gilesnius sluoksnius. Būkime atsargūs ir neleiskime niekam lietuvišką gyvenimą drumsti ar priešams kyllius kaisioti į katalikų solidarumą.

AMERIKOS KATALIKŲ ŠVENTOVĖ

Neužilgo prasidės Nekalto Prasidėjimo tautinės šventovės statymas Washington. Per paskutinius tris metus Amerikos katalikai suaukojo beveik \$10,000,000 tam tikslui. Dabartinė statyba kainuos apie \$14,000,000. Vėliau numatoma prie šventovės pridungti 317 pėdų augstumas varpinė ir išpuoti bažnyčios viršū marmuru ir mozaika.

Po pirmojo karo, kai pradėjo statyti šventovę, buvo kalbama, kad reikėtų įrengti lietuvišką kopyltę, kuri buvo įkainuota 70,000 dolerių. Jei tokia kopyltė būtų dabar priimta, jau ji kainuotu 250,000 dolerių. Lietuviai, ištikro, sau turėtų amžiams lietuviška Marijai dėkingumo paminklą. Kunigai apie tai kalba, bet dar niekas neėmė iniciatyvos pradėti. Kunigų Vienbei būtų gražus amerikoniškas užsimojimas.

DEŠIMTMEČIO LAIMEJIMAI

Katalikų įstaigų statyba praėjusiam dešimtmetyje liudija mūsų stiprėjimą. Pastatyta bažnyčios: Cleavelande, Los Angeles, Brocktone, Philadelphiaje, New Philadelphiaje (misijoje); klebonijos: Wilkes-Barre, Cicero, Grand Rapids; visuolynai: Worcester, Gerardville, Wilkes-Barre, Scranton, Cicero, Chicago, Frackville; mokyklos: Putnam, Chicago ir Omaha. Dabar statomos bažnyčios: Chicago, Kearney ir prie vienuolynų seselių Putname ir seselių Pittsburghje. Projektuojama mokyklų praplėsti Chicagoje ir statoma klebonija Chicagoje. Žodžiu, milijonai išleisti statybai ir kiti milijonai dedami į statybą. Kanadoje taipgi statomos dvi bažnyčios. Apsidairę nepamato nė vienos statomos nekatalikiškos įstaigos. Tai mūsų paliekame dr. Tercijonui iširti. Katalikų akcija žengia pirmyn.

PRELATAS MENDELIS IR SANTA CLAUS

Pernai prieš Kalėdas prel. L. Mendelis nuskambėjo spaudoje kaip Santa Claus priešas. Tūkstančiai laišku jam siuntė visuomenė jį pagirdama arba peikdama. Šiomis dienomis prelatas išleido brošiūrą "Help give Christmas back to Christ." Leidiny nuosekliai prelatas ragina Kalėdas minėti kaip Kristaus gimtadienį, o ne Santa Claus atsilankymą. Visai teisingai pasakytą—gražinkime Kristui Jo gimimo dieną. Dabar gi, Kalėdos yra biznio papalpinymo diena, pagoniška dvasia nustelbia krikščionišką dvasia Kalėdų sveikinimai ar atvirukai turėtų būti tik krikščioniški, ir Kalėdų apvaikščiojamas turėtų būti tik tikybinis. Kalėdų dėduko vietą užleiskime Kūdikiui Jėzui. Sveikiname prelatą L. J. Mendelį drąsiu žygiu.

ISIKURIA SALEZIECIAI

Lietuviškų vienuolijų isikūrimas Amerikoje yra mūsų didelis laimėjimas. Džiaugiamės tėvų pranciškonų ir jėzuitų isikūrimu mūsų tarpe. Jaučiame jų pajėgumą ir įtaką. Dabar ir tėvai saleziečiai isikurs Michigan valstybėje ir atidarys namus. Laukiame tėvų dominikonų ir seselių Benediktinių pradėti lietuviškus namus. Vienuoliai dirba lietuvišką pozityvų darbą. Džiaugiamės jų stipriomis pozicijomis spaudos fronte.

ORGANIZUOTA KATALIKIŠKA AKCIJA

Katalikiškų veikimu suprantamas ne bet koks pasauliečių apšaltavimas, bet organizuotas. Kaip Bažnyčiai, taip lygiai ir katalikiškai akcijai, tenka varyti dvejopą darbą: iš vienos pusės—ofensyvos, o iš antros—defensyvos, ir to dvejopo darbo sėkmingumas teįmanomas organizuotu būdu. Tas visai suprantama. Kristų reikia inėsti į visas gyvenimo sritis ir tam darbai tenka panaudoti visas leistinas moderniausias to meto priemones. Kaipgi patikėti atlikti tą darbą neorganizuoti? Katalikas apaštalas reikalingas yra šeimoje ir visuomenėje, savo tautoje ir tolimesiose misijose šalyse, ligoninėje ir prieglaudoje, spaudoje, teatro ir radio stotyse, daktaru, advokatu, inžinieriu, biznierių ir kitų profesionalų tarpe, vyrų ir moterų, senų ir jaunų, mokyty ir nemokyty eilese. Tam viskam reikalingas yra atitinkamas pasiruošimas, psichologinis nusivokimas. Tai vis ofensyvos darbas, užkariavimas naujų pozicijų Kristui. Bet Bažnyčiai tenka varyti ir defensyvos—apsigynimo darbą, kuris yra begalo nedėkingas, kadangi visai bereikalinga išcupia jėgas, kurios galėtų būti panaudotos kurybiniam, pozityviam darbui. Šiam defensyviam darbui nė kiek ne mažiau reikalingas yra organizuotumas, o ypač paskutiniams laikais, kada visokeriopai kova prieš Dievą, Kristų ir Bažnyčią vedama begalo planingai ir organizuotai. Organizuos priešas visame pasaulyje įvairiose pozicijose palengvėl vis slopina ir slopina religinę mintį, ir prieš tą priešą turi būti pastatyta proporcinga organizuota defensyva, ir tik tuo keliu galima bus apginti Dievo reikalus žemėje.

VAKARO VIZIJA

(Iš eil. rink. "Didžioji Kryžkelė")

Padės ten laikas, po dienos pailsės, Svečioj pakalnėj vakaro irklus, Dangus saulėleidžių ir upės veidą pilsis, Lizdė paukštelis giesdamas priglus.

Kur miršta žvaigždės, jo giesmėj girdėsi, Kur gimsta gėlmės, tau naktis giedos, Ir, kai prie upės prikelsiausit dviese, Ji bus tyli, gili, kaip niekad...

Joje plazdės platybė vandenu, Joje nuskęs žvaigždėtieji skliautai, Joje ten šauks ir judu, Dievas žino, Kokių šalių, kokių dienų krantai.

Ir, lig pusiai į srovę jūs įbride, Atsižūrėdami dar šauksit atgalios: — Parodyk, Viešpatie, kaip panemunės žydi, Kaip aukso bitės dūzgia dobilus...

Bern. Brazdžionis

KĄ IŠ TIKRO RODO DABARTINĖS OKUPOUOTOS LIETUVOS KAINOS?

Gautosiomis paskiausiomis žiniomis, pirmiausia jos rodo nykią krašte padėtį. Laikoma, kad pramonėje dirbantis darbininkas geriau gyvena už kolchozininką, tačiau ir jo padėtis labai liūdna. Kai vyras išėina į darbą, tai dažniausiai žmona įduoda vyrui riekę duonos su paskutiniu apteptu — ir abu žino, kad vaikai liko be gardsnio karnio. Nėra šeimoje nei pinigų, nei maisto, nei kiek reikiant apdaro. Dažnai tarp lietuvių ir rusų vyksta net muštynių. Lietuviai, matydami rusus geresnėse vietose ir gaunant geresnius atlyginimus, jų nekenčia.

Darbininkija puikiai jaučia priespaudą, išnaudojimą ir Lietuvos nusikurdimą. Krašte išplėtos girtuokliavimas ir "samagono" vartymas. Nors esama dėgtinės su rusiškais įrašais, tačiau ypač plačiai eina "sava gamyba" be jokių etikečių. "Naminė" dažniausiai varoma iš rugių ir iš cukrinių runkelių. Rūgiai dabar jau yra atpigę. Seniau jų centneris kaštavo apie 200 rublių, o dabar nukrito nuo 120 iki 140. Iš vieno ju centnerio išvaroma nuo 35 iki 50 litrų naminės, kuri gerai "paleidus" ir apyvartą, gryno pelno lieka vidutiniškai apie 180 rublių. Tiesa, "naminė" vartymas smarkiai baudžiamas, bet faktiškai ji yra plačiai vartojama, ir jos gamyba "apsimoka". Rusai daugiausia geria iš įpročio ir norėdami geriau "paulioti", o lietuvių daugelis — iš vargo arba norėdami degtine paskaidinti vidaus "kirminą".

Degtinė ypač plačiai vartojama rusų kareiviams, kurie nors ir tegaudami ir mėnesį 30 rublių algos, tačiau faktiškai sugeba "susikombinuoti" pinigai ir yra geriau degtinariai "klįjantai". Iš lietuvių daugiausia geria darbininkai. Geria tiesiog stiklinėmis.

Radio aparatų miesto gyvenimo turi apšviesti — juos turi beveik kiekviena šeima. Aparatai krautuose gaunami laisvai, jeigu tik jų yra. Papiastai ir krautuose atsiunčiama juo po kelis šimtus, tačiau rytojaus dieną visi jau esti parduoti. "Maskvič" tipo dviejų bangu aparatas kaštuoja 192 rublių, "Kama" 2-ju bangu — 220 rublių, o "Uralas" — net per 1.000.

Drabužių ir apavo kainos: Pigičiausios darbinės kelnės, kurių toli gražu nepalyginsi su seniau buvusiu kordu, kaštuoja 120 rublių. Truputį geresnės rūšies medžiaginis kostiumas — 470 rublių, kitas standartas — 700 rublių, geresnis kostiumas, gaunamas komiso krautuose, atsieina iki 2.000 rublių. Paprastose krautuose geriausias kostiumų rūšys kaštuoja apie 1.400 rublių. "Rubakės" juodos spalvos paprastos plonos medžiagos — 86 rubliai. Brezentiniai batai su guminiiais padais — 30 rublių, batai kiauulės odos iki 70 rublių, odiniai su guminiiais padais — iki 140 rublių. Geri odiniai batai, dažniausiai importuoti iš Čekoslovakijos, — iki 400 rublių.

Maisto produktai. Rūkytų lašinių kilogramas kaštuoja nuo 30 iki 35 rublių. Krautuose lašinių nėra, jų tegalima gauti tik užkandinėse. Bulvių centneris, kuris Nepriklausomoje Lietuvoje kaštavo 3 litus, dabar rudenį galima gauti už 25-30 rublių, o žiemą kaina pakyla iki 60. Peršėtų metų pradžio šviežių bulvių kilogramas kaštavo net 5 rublius. Už raudonųjų burokėlių centnerį rudenį tenka mokėti apie 70 rublių. Šviežio pieno litras atsieina nuo 3 iki 3,5 rublių, kai Nepriklausomoje Lietuvoje kaštavo tik 30 centų. Peršėtų žiemą krautuose pieno visai nebuvu. Už rūgščios grietinės litra tenka mokėti 18 rublių. Už sviesto, Nepriklausomoje Lietuvoje kaštavusį 2,50 lt., dabar tenka krautuose mokėti 29 rb. už kilogramą. Žiemos metu sviesto krautuose nėra, sviestas turguje vasarą kaštuoja 18-22 rb., o žiemą kaina pakyla iki 32. Už karvinių laisvų kilogramą krautuose tenka mokėti apie 19 rub., o turguje galima gauti už porą rublių pigiau. Seniau Nepriklausomoje Lietuvoje už mėso kilogramą reikėdavo mokėti 2 litus, o dabar už kiaulienos gerą šoninę — 20-28 rb. Veršiena pavasariškai piauaniai veršeliai, gaunama už 11-13 rb. kilogramą. Kiaušinių dešimties kaina vasarą siekia 6, žiemą 12 rublių.

VILNIAUS KAINOS

Kainos Vilniaus turguje ne daug ką tesiskiria nuo laisvųjų kainų turguose kitur. Tačiau jų svyravimai priklauso nuo sezono, prekių pasiūly, konjunkcijos ir kitų specifinių priežasčių. Pasaiko, kad pavyzdžiui atvykę iš Kaliningrado arba kitur rusai sunkvežimiais išperka viską, ką tik gali, — ir tada išpirktųjų prekių kainos gerokai paškoka. Į čia minimasias jų metų pavasario kainas, mokamas laisvoje rinkoje, bolševikai skelbtieji būtiniausių reikmenų atpigimimai krautuose žymiai neatitinka. Vilniaus turguje už sviestą ir lašinius tenka mokėti maždaug vienodą kainą — po 30 iki 40 rublių už vieną kilogramą. Vilniaus turguje galima gauti ir švediškių skutimosi peiliukų, kurie žymiai geresni už Leningrado gamybos, kaštuojančius vidutiniškai po 30 kapeikių už vieną. Vyriškos kaklaraiščių kaina svyruoja tarp 15 ir 60 rublių, viršutinių marškinėlių 80-200, nosinės kaina prasideda nuo 3 rublių, ilgos apatinės kelnės ir paprasto triko marškiniai 18-40 rublių, vyriškos kojines medvilninės 5-9 rubliai, už gerus importuotus čekiškus batus 400 rublių, lova be matracų turguje galima gauti už 90 rublių, už apnešiotą kele tenka mokėti 30, o nauja kaštuoja 60 rublių etc.

Kainų skalė rodo, kad okupuotoje Lietuvoje kainos yra nepaprastai brangios. Toks jų nepaprastai didelis brangumas yra normalaus gyvenimo vaisius. Jis susidarė iš dalies dėl netikusios ūkinės organizacijos, bet daugiausia dėl pleškiančios Maskvos politikos, siekiančios juo daugiau apgrobti okupuotą kraštą ir juo labiau išnaudoti jo gyventojus.

Elta

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SEIMAS

Pavergtųjų Tautų Seimas ir jo pirmieji posėdžiai sukėlė gražų atgarsį tiek didžiojo JAV spaudoje, tiek pavergtųjų tautų laikraščiuose.

"The New York Times" davė pirmųjų seimo posėdžių aprašymą, įsakmiai išvardindamas ir pabaltiečių protesto deklaraciją, o "New York Herald Tribune" įsidėjo dar bendrą egziliu laišką, pavadintą "Mažoji Asamblėja", ir vedamąjį "Pavergtosios Tautos".

Plačiai Pavergtųjų Tautų seimo darbus komentavo ir nusakė šios organizacijos reikšmę taip pat "Amerikos Balsas". Laisvosios Europos ir kiti radijai, pažymėdami, kad šios organizacijos reikšmė yra nepaprastai svarbi. Tai tiesiog epochinis dalykas, kuriuo pademonstruotas pavergtųjų tautų vieningumas ir dar kartą su visu svariu akreipta viešoji opinija į bolševikių užgrobtųjų tautų Europoje likimą. Bolševikams ir jų kvailinginiams agentams įsakmiai paryta teisė kalbėti pavergtųjų Rytuose ir Vidurio Europos tautų vardu, pabrėžiant, jog toji teisė priklauso teisėtiems tų kraštų reprezentantams.

Naujai sudarytoji Pavergtųjų Jungtinių Tautų Organizacija, kaip buvo nurodyta jos deklaracijoje, stengsis sudaryti ir igyvinti okupuotose kraštuose spirtis prieš jų sovietinimą rezistencijos planą, kuris geriausiai atitiktų dabartines sąlygas, nuolatatos stebės įvykius pavergtuose kraštuose ir į juos veikia reaguos, sistemingai bendradarbiaus laisvajame pasaulyje su spauda, radijais ir kitomis informacinėmis institucijomis; sistemingai dirbs su Jungtinėmis Tautomis ir jos specialiais padaliniais, bendradarbiaus su bažnyčiomis, darbo, ūkininkų ir kitomis profesionaliomis sąjungomis, intelektualiu organizacijomis ir tarptautiniais egziliu susivienijimais, imsis reikalingų politinių žygių ir manifestacijų, organizuos bendradarbiavimą su amerikiečių tautinėmis grupėmis; rūpinsis laisvojo meno, mokslo, literatūros ir kultūros institutų steigimu.

Pačią sesiją numatyta baigti gruodžio mėnesį, panašiai kaip ir Jungtinėse Tautose, kurios yra nutarusios Kalėdų švenčių skirstytis gruodžio 10 diena. Pavergtųjų Jungtinių Tautų Seimas iškilmingai deklaravo savo visišką pritarimą pagrindiniams Jungtinių Tautų Chartos ir Žmogaus Teisių Deklaracijai, nusakytiesiems principams, kuriais grindžiamos lygybės ir tautų apsisprendimo teisės. Specialiai atsišaukimu pareikštas taip pat pasitenkinimas dėl Jungtinių Tautų priimtosioms genocido konvencijoms ir prievartinių darbų tyrinėjimo ir drauge prašymas, jog laisvosios valstybės imtųsi reikalingų žygių pavergtoje Europoje atstatyti tautų laisvei bei asmeniškai pagrindinėms teisėms. Pavergtųjų Jungtinių Tautų Seimas pabrėžė, kad Sovietų okupuotuose Centro ir Rytų Europos kraštuose yra valdoma tikta smurtu, pažeidžiant pagrindinius Jungtinių Tautų Chartos nuostatus, ir tuo sudaroma nuolatinė kliūtis taikai igyvinti. Pavergtųjų devynių Europos kraštų demokratiniai atstovai pareiškė, kad jų tautos trokšta taikos, laisvės ir demokratinės valdymo formos. Pareiškė protestą prieš komunistinį smurtą, jie to sakėsi nerimiai, kol demokratinės laisvės ir pavergtųjų kraštų suverenumas vėl bus atstatyti. Drauge laisvasis pasaulis įspėtas, kad negali būti jokio sugyvenimo su agresyviuoju imperialistiniu komunizmu — pavergtųjų tautų likimas akivaizdžiai liudija, jog tokios pastangos tegali laisvajam pasauliui baigtis tikta tragiškais rezultatais. Užtat dar kartą pasisakyta už būtiną glaudų visų pavergtųjų bendradarbiavimą ir organizuotą pavergtųjų teisių gynimą.

Lietuvos, Estijos ir Latvijos Jungtinių Tautų seimo pareikštamą protesto deklaraciją iškilmingai paskelbta, kad Estijos, Latvijos ir Lietuvos vardu kalbėti ir veikti yra kompetentingi tikta dėl savo nepriklausomybės atstatymo kovojančių mūsų tautų laisvai politinei valiai atstovaujanti tautiniai bei diplomatiniai reprezentantai.

Elta

ELIZABETHIEČIŲ VEIKLA

ELIZABETH, N. J. — Spalio 31-mą, Lietuvių Moterų Piliiečių Klubas surengė dešimtą metinį bankietį ir susirinkimą Lietuvių Laisvės salėje. Bankieto programos vedėja buvo Mrs. Mary Martin. Kalbėtojai buvo politikai, ir lietuvių bičiuliai ir kiti vietos veikėjai.

Spalio 31-mą Lietuvos Vyčių 113 kuopos, Linden, N. J., nariai turėjo bendrą komunią per 8 v. mišias šv. Petro ir Povilo bažnyčioje. Taipgi turėjo specialios iškilmes parapijos kieme prie kryžiaus pastatyto mirusių narių atminčiai.

Sekmadienį, spalio 31-mą, po pietų ir vakare, vietinių socialiečių rūpesčiu buvo rodomi paveikslai vaizduojantys Fatimos Panelės švenčiausios stebuklus, taipgi buvo parodytos šv. Vardo draugijos parados filmos. Socialiečių pirmininke yra Veronika Krezonytė.

Sekmadienį, lapkričio 7-tą, šv. Vardo draugija turėjo bendrą komunią ir bendrus pusrūčius. Po pusrūčių įvyko draugijos susirinkimas.

Lapkričio 14-tą šv. Petro ir Povilo parapijos svietinėje įvyko Jungtinių Tautų Chartos ir Žmogaus Teisių Deklaracijos nusakytiesiems principams, kuriais grindžiamos lygybės ir tautų apsisprendimo teisės. Specialiai atsišaukimu pareikštas taip pat pasitenkinimas dėl Jungtinių Tautų priimtosioms genocido konvencijoms ir prievartinių darbų tyrinėjimo ir drauge prašymas, jog laisvosios valstybės imtųsi reikalingų žygių pavergtoje Europoje atstatyti tautų laisvei bei asmeniškai pagrindinėms teisėms. Pavergtųjų Jungtinių Tautų Seimas pabrėžė, kad Sovietų okupuotuose Centro ir Rytų Europos kraštuose yra valdoma tikta smurtu, pažeidžiant pagrindinius Jungtinių Tautų Chartos nuostatus, ir tuo sudaroma nuolatinė kliūtis taikai igyvinti. Pavergtųjų devynių Europos kraštų demokratiniai atstovai pareiškė, kad jų tautos trokšta taikos, laisvės ir demokratinės valdymo formos. Pareiškė protestą prieš komunistinį smurtą, jie to sakėsi nerimiai, kol demokratinės laisvės ir pavergtųjų kraštų suverenumas vėl bus atstatyti. Drauge laisvasis pasaulis įspėtas, kad negali būti jokio sugyvenimo su agresyviuoju imperialistiniu komunizmu — pavergtųjų tautų likimas akivaizdžiai liudija, jog tokios pastangos tegali laisvajam pasauliui baigtis tikta tragiškais rezultatais. Užtat dar kartą pasisakyta už būtiną glaudų visų pavergtųjų bendradarbiavimą ir organizuotą pavergtųjų teisių gynimą.

Vincas Senkus, koresp.

PHILADELPHIEČIŲ VEIKLA

PHILADELPHIA, Pa. — Šeštadienį, spalio 30-tą, čia įvyko šaunus koncertas, kurio programa išpildė Čiurlionio ansamblis. Pasisekė kuopuikauisia. Dalyvaavo daug žmonių ir visi koncerto programos išpildymu buvo labai sužavėti. Čiurlioniečiai atsižymi nepaprastu artizmu. Tarp ričmondiečių to koncerto įžanginius tikietus pardavinėjo Albina Čebatorienė, Irena Karalienė ir kiti.

Lapkričio 28-tą šv. Jurgio parapijos naudai rengiama metinė pramoga. Tikietus galima išgyni pas p. Albina Čebatorienę, 3339 Belgrade St., Phila., Pa.

Ukrainiečių dienraštį "Svoboda" (Laisvė) spalio 27-tos laidoje tilpo buvusio Lietuvos prezidento Antano Smetonos atvaizdas ir pranešimas, kad šiemet jau suėjo dešimt metų kaip jis prarado savo gyvybę Clevelande laike gaisro ir 80 metų nuo jo gimimo dienos.

Richmondo Padauža

DANCE TO FREEDOM

A new film, *Dance to Freedom*, produced by the U. S. Information Agency, will be distributed to theaters abroad by Republic Pictures. The film tells the story of two famous Hungarian ballet dancers who fled from behind the Iron Curtain to the freedom of West Berlin.

Excerpts from the new film were shown recently on the Ford Foundation's nation-wide TV production omnibus. Commentator Alistair Cooke pointed out that the film was a part of the Agency's program of exposing Communism and telling the American story.

The film is a re-enactment by Istvan Rabovsky and his wife, Nora Kovach, of their 1953 escape from East to West Berlin, which was headlined in the European and American press.

Dance to Freedom shows how the young ballet couple, though favorites of the Communist world, so hated Communism that they determined to escape. For two years they waited, and studied English in secret. Their chance came when they were invited to perform in East Berlin.

Persuading their Communist guard to let them "take a walk around the block," they disappeared into the East Berlin subway and emerged in West Berlin and freedom.

The U. S. Information Agency is now translating the film into many languages for use in its overseas information program.

Behind With His Reading

The railway was flooded on account of heavy rainstorm. A traveler on the train put up at a village. As he looked out at the rain in the hotel dining room, he said to the waiter: "It is like the deluge."

"The what?"

"The deluge. Haven't you heard about the deluge—Noah and the Ark and Mount Ararat?"

"No, sir," said the waiter. "We haven't had any paper here for a week."

Sieve?

The barber had cut him, nicked him, and gashed him.

"Give me a glass of water please," gasped the victim.

"You aren't going to faint, I hope?" asked the barber in alarm.

"No," replied the victim, "I just want to see if my mouth still holds water."

He'll Find Out

A neighbor tried to comfort the deserted husband.

"It was a terrific shock to hear that Smithers ran away with your wife. I'd always thought he was your best friend."

"He is," replied the husband with a happy smile, "only he doesn't know it yet."

Returned The Compliment

School Teacher (just before vacation)—Now children, I hope you will have a pleasant summer and, what is more important, come back with a little more sense in your heads.

Children (in chorus)—Same to you, miss.

Funny People

"Some people are funny," mused the man in the bar. "I know a man who hadn't kissed his wife for ten years. Then he goes and shoots a fellow who did."

He who imitates an evil example generally goes beyond it; but he who imitates a good example generally falls short of it.

—Francesco Guicciardini

There is much difference between imitating a good man, and counterfeiting him.

—Benjamin Franklin

DABAR! NAUJAS

Išradimas—Amerpol Tablečių dėl Artrito ar Reumatizmo

Ši nauja žalia tabletė, Amerpol, suteikia nuostabią greitą pagalbą skausmose. Amerpol teikia palengvinimus reumatizmo, artrito, priepuoliuose, sumaziina išimimus, muskulų ir sąnarių raudonumą. Nesudaro skirtingo, kaip ilgai jūs esate kentėję. Tik \$4.00 už 100 tablečių, arba už ekonominio dydžio 500 tablečių—\$15.00, imant paruošimo ir persiuntimo išlaidas. Kreipkitės į AMERPOL, Chicago 22, Illinois, Dept. 602.

LRKSA VADOVYBĖ

VYKDOMOJI TARYBA

Dv. Vadas—Kun. Jonas F. Baltusevičius, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
 Vice Prezidentas—Leonardas Šimutis, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
 Vice Prezidentas—Adv. Jonas J. Grigalius, 52 G St., So. Boston, Mass.
 Sekretorius—Vincas T. Kvetkas, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
 Izdininkas—Petras J. Karasauskas, 13 Garraban Street, Lyndwood, Wilkes-Barre, Pa.
 Izdo Globėjas—Vincas Abramaitis, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
 Izdo Globėjas—Leokadija Zemaitytė (Donorovich) 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.
 Dr. Kvotėjas—Dr. Wm. Christian, 1719 N. Main Ave., Scranton 8, Pa.
 Redaktorius—Matas Zujus, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

PATIKRINIMO (AUDITING) KOMISIJA

Albina Poškienė, 6006 So. Washtenaw Avenue, Chicago, Illinois
 Valentinas Vakauza, 41 41st Street, South Boston 27, Mass.
 Stasys Petruskevičius, 304 South Beach Street, Mount Carmel, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

Rapolas J. Valatka, 15756 Lazure Avenue, Detroit 27, Michigan
 Vincas Matkevičius, 235 Mosier Street, Nanticoke, Pa.
 Leona Bagdonaitė, 68 Elm Street, Plymouth, Pa.

Specialiais Nariais Darinkti Susivienijimo Perredaguotos Konstitucijos ir Įstatų Reikalai:
 Kun. Bronis Dagilis, 3664 Trumbull Street, Detroit, Michigan
 Vytautas Galvydis, 911 W. 33rd Street, Chicago 8, Ill.

TEISMO KOMISIJA

Vincas Stepulis, 256 Battle Avenue, Exeter, Pa.
 Adolfas Norvaisa, 93 Russell Street, Edwardsville, Pa.
 Jonas Zernauskas, 318 W. Pine Street, Mahanoy City, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA

Marijona Šrupšienė, 6733 S. Campbell Street, Chicago, Ill.
 Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Penna.
 Petronėlė Baltrušaitienė, 1105 No. Main Avenue, Scranton, Pa.

SVIETIMO KOMISIJA

Prelatas Pranas M. Juras, 94 Bradford Street, Lawrence, Mass.
 Petras Lickus, 3003 So. Lowe Street, Chicago 16, Ill.
 Jonas Litvinas, 4610 So. Wood Street, Chicago 9, Ill.

JAUNIMO KOMISIJA

Kun. Antanas Juška, 1644 Wabansia Avenue, Chicago, Illinois
 Vytautas Galvydis, 911 W. 33rd Street, Chicago 8, Illinois
 Dr. Jonas Bajerčius, 706 W. 21st Street, Chicago 16, Illinois

RECORD OF SOVIET AGREEMENTS

In the first place, the Soviet Union in the last two decades or more, has never lived up to any of the agreements of this nature that it has entered into and I have here an official list and equipping over a million of the various agreements that they did enter into with a number of countries. Time will not permit me to read them all, but I am going to give you some specific examples.

In 1926, the Soviet Union entered into a solemn non-aggression pact with Lithuania, and what was the result? Why, the Soviet Union forcibly attacked Lithuania in 1940.

In 1929, the Soviet Union solemnly renounced war, signing a protocol to that effect with Estonia, Latvia, Poland and Rumania. What was the result? The Soviet Union attacked Eastern Poland in 1939, while the Poles were fighting with their backs to the wall against the Nazis who were coming in from other direction. And in 1940, they forcibly seized possession of the independent states of Estonia, Latvia and Lithuania, and they have since fastened a stranglehold through a satellite communist government on the people of Rumania.

In 1932, the Soviet Union entered into a Finnish-Soviet Union non-aggression pact. What was the result? They invaded Finland in 1939.

In 1932, in addition to the other pacts I mentioned, they entered into a non-aggression pact with Estonia, Latvia and Lithuania as well, with the results I mentioned.

In 1932 they entered into another pact with Poland, a non-aggression pact, and as I pointed out, seized Eastern Poland when they were desperately fighting for their very existence.

In 1937, they entered into a non-aggression pact with the Chinese Republic and in 1945, the Soviet Union stripped and looted the industry of Manchuria.

In 1939, in addition to the non-aggression pact, they entered into an alliance with these three little Baltic nations. I have already indicated to you what happened as a result of their first agreement. In addition to that, they have entered into an agreement that they were going to abolish the Comintern which was their worldwide revolutionary organization and announced its dissolution. But, in 1947, they re-established a worldwide revolutionary agency under the name of Cominform.

In 1943, they entered an alliance with Czechoslovakia and pointed out to you how in 1948 they helped institute the coup d'etat which destroyed the freedom of the people of Czechoslovakia.

In 1945, they entered an alliance with the Republic of China under President Chiang Kai-shek at the very time they were entering into an alliance arming and equipping over a million troops of Mao Tse-Tung, the Chinese communist leader, for the purpose of destroying the republic of China with which they had just entered into an alliance.

On that basis are the American people or the people of the free world to be sold the idea that such a pact would be worth the paper it was written on?

Need for Renewed Courage

If there is one thing that seems very clear to me, we have many weapons in our arsenals, but the greatest weapon in the arsenal of the free world is the determination of men and women to be free. We must not destroy that hope for freedom which exists in those nations which are temporarily behind the Iron Curtain. I am convinced that if the American people will use same courage and common sense that motivated the men who sat in Philadelphia under what I believe was divine inspiration, who gave us first our Declaration of Independence and later our Constitution of the United States, there are none of these great domestic problems we cannot solve and there is no foreign foe we need ever fear.

William F. Knowland
 Senator from California

NEBŪK ŽILAS

Stebūkingos gyduolės, kurios panaikina žilumą, plaukų slinkimą ir plaukianimą. Šias gyduoles privaletu turėti kiekvienas, kamiam žyla, slenkia, arba pleiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus kokie buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Kreipkitės neatidėliojant ilgiau. Kaina \$2.00. Jeigu nebūsite pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugražinti.

PASTABA: Su orderiu siųskite ir pinigų, kitaip vaistų nesužiniam.

Orderiai priimami tik iš Jungtinių Amerikos Valstijų; iš Kanados ir kitų valstybių nesykiute.

FLORAL HERB CO.
 Box 305, Dept. 6, Clinton, Indiana

"GARSO" KNYGYNE GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS

- SVENTASIS RAŠTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS. J. E. Arkiv. J. Skvirecko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturias evangelijų knygas; Apaštalu Darbu aprašymą; laiškus Apaštalu: šv. Povilo, šv. Jokūbo, šv. Jono, šv. Judo ir gilijų atnešančių iš ano pasaulio dalykų. Apieškimą, surašytą apaštalo šv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebūklai. Stipriais audklo apdarais \$3.00; popieriniai viršeliai—\$2.00.
- SVENTŲJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00.
- CROSSES (KRYŽIAI)—Romanas. Parašė Vincas Ramonas. Anglų kalbon išvertė Milton Stark. Išleido "Lietuvių Dienos". Idomi knyga angliškai skaitantiems. 329 pusl. Kaina \$4.00.
- POEZIJA—Jurgio Baltrušaičio eilėraščiai. Spaudai parengė J. Aistis. Išleido kun. Pr. M. Juras. Kaina \$2.00.
- JOBO DRAMA, prof. Ant. Maceinos..... 2.00
- DIVYŠIS INKvizITORIUS, prof. Ant. Maceinos..... 2.00
- SVENTIEJI AKMENYS (eilėraščiai), Fausto Kiršos..... 2.00
- Mišios, Jeronimo Kačinsko..... 1.50
- SVENTASIS RAŠTAS, II tomas..... 5.00
- LIAUDIŠIOS DAINOS, IV, K. V. Banašio..... 2.00
- 100LIAUDIŠIOS DAINŲ, K. V. Banašio..... 7.00

Užsisakant kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ
 P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

VIETINĖS ŽINIOS

METINIS L.R.K.S.A. BUS DIDELIS IR 4-SIOS APSKRITIES SUSIRINKIMAS

LRKSA 4-tos Penna apskrities kuopų atstovų metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 21-ą, Sv. Antano parapijos svetainėje, Forest City, Pa.

Pradžia 2 P. M. Kaip metiniam susirinkime, bus išduoti viršininkų raportai, svarstomi 1955 metų veiklos reikalai; taipgi bus renkama valdyba 1955 metams.

Ta pačią dieną, 8 val. ryte, vietinis klebonas, Susivienijimo veteranas kun. P. B. Paukštis, laikys mišias 4-tos apskrities steigėjų ir mirusių narių intencija.

Po susirinkimo parapijos svetainėje bus vakarienė. Visų apskrities kuopų atstovai malonėkite dalyvauti metiniame susirinkime.

Pranas Katilius, pirmin. Alicija Venšauskienė, secr.

TAURAI APDOVANOS SENELIUS

Ketvirtadienį, lapkričio 4-tą, Povilaičių užėgoj, Taurų Klubas laikė mėnesinį susirinkimą. Vedė pirmininkas Jurgis Ivanauskas.

Išklausius valdybos raportų, pasirodė, kad klubas gerai gyvuoja. Turi apie 70 narių ir virš \$800.00 iždė.

Komisija, kuri pereitą susirinkimą buvo išrinkta susižinoti su Nukryžiuotoju Jėzusu Seserimis, kurių priežiūrą yra senelių prieglauda, išdavė raportą. Komisijos vardu raportavo adv. J. R. Verbalis. Sakė buvo nuvažiavę ir kalbėjosi su seserimis. Seneliams dabar reikalingos kojinės, pirštinės, marškiniai ir kitoki aprėdai. Jos taipgi pagėdavo kedžių, kad seneliai vasaros metu galėtų lauke pasėdėti. Taipgi joms reikalingi seni radiatoriai, paipos, lentos, rakan-dai ir tt.

Klubas nutarė duoti \$100.00 supirkimui Kalėdoms dovanų, o kedes, nupirks pavasari. Taipgi nariai buvo raginami parinkti dovanų iš krautuvių.

Nutarta Kalėdų partę su seneliais turėti sekmadienį, gruodžio 19-tą, Elmhurst. Pirmininkas Ivanauskas ir adv. Verbalis ragino visus taurus važiuoti tą dieną į Elmhurst. Turės muziką ir kalėdinių giesmių programą.

Susirinkimą baigus, Mrs. Povilaitienė pakvietė visus prie užkandžių, kurie tikrai buvo skanūs.

GERAS PAVYZDIS

Marė Povilaitienė, kuri su vyru užlaiko užėgą, 300 E. Northampton St., Wilkes-Barre, išgirdusi iš Taurų apie rengiamą Elmhurst seneliams pramogą (partę) ir ji sumanė prieglauda paremti. Antradienį, gruodžio 14, 7:30 val. vakare, ji rengia card party savo namuose.

Geros valios lietuviai yra kviečiami atsilankyti ir prisidėti prie senelių paramos. Lošianti partomis gaus dovanas.

JAU GALIMA ĮSIGYTI TREČIOS LAIDOS PUIKIĄ MALDAKNYGE

"RAMYBĖS ŠALTINIS"

Surinko prelatas M. JURAS. Išleido *Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija*, Chicago, Illinois, 1954 metais. 344 puslapių. Kaina \$3.00.

SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Miliuskas. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

Žymiai Nupigintos Maldaknygės

MALDŲ VAINIKELIS (originalė kaina 70 centų)..... 50
MALDŲ VAINIKELIS, juodais aparais..... 40

Užsiskaitant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

MIRĖ MARIJONA RADŽIŪNIENĖ

Lapkričio 2-ą Nesbitt Memorial ligoninėje mirė Marijona Radžiūnienė, 64 metų amžiaus, gyv. R. D. 1, Harvey's Lake. Palaidota šeštadienį, lapkričio 6-tą, iš Plymouth'o Sv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionė buvo gimusi Shamokin'e. Prieš persikeliant į Harvey's Lake, 35 metus gyveno Luzernėje ir Plymouth'e. Velionė buvo viena iš Wyoming Klono Lietuvių Moterų Klubu steigėjų ir čarterio narė. Paliko vyrą Mykolą, dvi dukteris, du sūnus, tris anūkus, brolių ir tris seseris.

Teilsis jos vėlė Viešpaty!

MIRĖ DOMININKAS TAMOŠIŪNAS

Šeštadienį, lapkričio 6-tą, mirė LRKSA 222 kuopos narys Dominikas Tamošiūnas, gyv. 67 N. Canal St., Shickshinny.

Palaidotas trečiadienį, lapkričio 10-tą, iš Mocaqua St. Mary's bažnyčios parapijos kapinėse.

Velionis buvo gimęs Lietuvoje, Shickshinnyje išgyveno 45 metus. Paliko žmoną, dvi dukteris, sūnų, seserį ir anūką.

Teilsis jos vėlė Viešpaty!

MOTERŲ SAJUNGOS CONN. APSKRITIES KUOPOMS

Šiuo pranešam, kad Moterų Sąjungos Conn. apskrities kuopų atstovų metinis ir svarbus suvažiavimas įvyks lapkričio 21, 1954. Pradžia 1-mą valandą po pietų Sv. Andriejaus parapijos svetainėje, Church St., New Britain, Conn.

Kviečiame visas kuopas gausingai prisistūti atstovų ir paduoti naudingus pasiūlymus apskrities ir visos organizacijos naudai.

Kadangi šiemet mūsų kilni organizacija mini 40 metų sukaktį, taigi būtų malonu, kad ir suvažiavimas būtų gausingesnis. New Britain'o kuopa ruošiasi šią sukaktį paminėti vieša vakariene tuojau po suvažiavimo ir kviečia apylinkės kuopų sąjungaites ir visus lietuvius bei lietuves dalyvauti.

Sv. Mišios už apskrities mirusias ir gyvas narys bus atnaujamos lapkričio 21 dieną, 11:00 valandą ryte. Būtų malonu, kad atstovės dalyvautų ir išklaustų Sv. Mišias bendrai.

Konstancija Žilinskienė, pirm. Marijona Jokubaitė, raštininkė

PRAMOGŲ RENGĖJU DĖMESIUI

Išgykite GRAŽIAUSIŲ LIETUVIŠKŲ IR ANGLIŠKŲ DAINŲ RINKINELĮ (Song List)

"Garso" administracija turi išspausdintus keturių puslapių brošiūrėle su populiariausiomis lietuvių ir anglų dainomis. Iš viso telpa 35 dainos. Vienas egzempliorius kainuoja 5c (siunčiant paštu—8c). Perkant nuo 5 iki 25 egzempliorių kainuoja po 4c. Imant virš 25 egzempliorių kainuoja po 3c egzempliorius.

Bankietų ir įvairių pramogų rengėjų, norintys publika maloniai nuveikti gražiomis lietuviškomis ir angliškoms dainomis, pasistenkite šį rinkinį užsisakyti.

Kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJA P. O. Box 32 (73 E. South Street), Wilkes-Barre, Pa.

KLAUSYKITE LITHUANIAN MELODIES

KIEKVIENĄ SEKMADIENI 3:00 iki 3:30 P. M. RADIO STATION WPAC Banga 1050 kil. (Detroito laiku) RALPH VALATKA, Programos Vedėjas 15756 Lesure Avenue, Detroit 27, Mich. Telefonas Broadway 3-2224

SIDABRINĖ KUNIGO A. EŽERSKIO KLEBONAVIMO SUKAKTIS

Miners Mills Sv. Pranciškaus parapija rengia didelį bankietį sekmadienį, lapkričio 21-ą, pagerbimui kun. Antano Ežerskio 25-kių metų klebonavimo sukakties progą.

Generalinio komiteto pirmininku yra John Norris, padėjėjas Ben Alexis, išdinininkas Roberts Spagnola, fin. sekretorė Marion Spagnola, užrašų sekretorė Dorothy Sawicki; kiti komiteto nariai yra įvairių parapijos draugijų atstovai, būtent: Peter Klitchko, Agnes Klitchko, Carol Večerkauskas, Antoinette Yanovsky, Juozas Giliš, Monika Latecki, Marlene Peterlin, Harry Shovlin, Edward Yanchek, Bill Charnetski, Mary Norris, Anna Noreika, Stella Psikus ir Jonas Balsevičius.

Komitetas darbuojasi, kad bankietas būtų sėkmingas visais atžvilgiais. Kun. Ežerskis turi daug gerbėjų ir kitataučių tarpe, kurie maloniai dalyvaus jo pagerbimo bankiete.

Sukaktuvininko kun. A. J. Ežerskio gyvenimas ir darbuotė, trumpais bruožais, taip išrodo:

Jis yra sūnus Antano ir Praksidos Kavaliauskaitės Ežerskių. Gimė birželio 1, 1880 m., Stulgijų parapijoje, Kauno rėdyboje, Raseinių apskrityje. Būdamas vienuolik metų užbaigė pradinę mokyklą Šilalių miestelyje. Vos dvylikos metų sulaukus numirė jo tėvelis ir motinėle. Sužinojęs dėdė Karolis Ežerskis iš Chicagos, kad broliavikis liko be tėvelių, pasikvietė jį pas save į Chicago, Ill. Atvyko gegužės 14, 1899 m.

Dėdės Antano šelpiamas, neturintis pinigų lankyti kolegiją. Po trijų metų įstojo į St. Mary's seminariją Cincinnati, Ohio. Baigė seminariją Jo Malonybė vyskupas Guigley Sv. Petro katedroje Chicago, Ill., birželio 13, 1908 išventino kunigu. Pirmas Sv. Mišias laikė birželio 14, 1908 m. Sv. Jurgio bažnyčioje, kur klebonavo a. a. kun. M. Kraučūnas. Paskui buvo paskirtas vikaru Sv. Kryžiaus parapijoje Chicagoje pas kun. Aleksandrą Skripuką. Išbuvęs tris metus vikaru buvo paskirtas suorganizuoti naują Sv. Antano parapiją Cicero, Ill. Išbuvęs septynis metus, persikėlė į Pensylvaniją ir buvo paskirtas klebonu į Sv. Marijos parapiją Eynon. Po 6 mėnesių užėmė Švento Antano parapiją Forest City, kur išbuvo dvyliką ir pusę metų. Iš ten paskirtas į Sv. Pranciškaus parapiją Miners Mills, Pa., kur tebeklebonauja mylimas ne tik senų ir jaunų, o taip pat ir kitataučių. Vis tai už jo gerus darbus ir pastangas kaip dvasiškuose dalykuose, taip ir parapijos reikaluose. Čia galime priminti jo gerą gausdoriavimą parapijos reikaluose. Sunkiuose laikuose papuošė bažnyčią, kleboniją, kapines.

Nupirktas seserims namas, kuris naujai ir patogiai pertaisytas. Čia darbuojasi Jėzus Nukryžiuoto Seseris ir jos mokina ir auklėja parapijos vaikučius.

Sukaktuvininkas yra ilgametis LRKSA narys ir nuoširdus organizacijos rėmėjas. Į Susivienijimą įstojo vasario 1, 1923.

BALF'O DEŠIMTMEČIŲ MININT

PHILADELPHIA, Pa.—Pirmą kartą čia buvo įsteigtas Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo (United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.) skyrius, Philadelphiaje gyvavo taip vadinamas Raudonojo Kryžiaus ir Karo Pergalės Komitetas sudarytas iš katalikiškų, socialistiškų ir komunistiškų draugijų, klubų, parapijų ir kuopų atstovų; viso buvo apie šimtas atstovų.

Į Phila. komitetą įėjo ir Camdeno ir Chesterio delegatai. Ir kitos tautos turėjo panašius komitetus. Tų komitetų pareiškimas buvo karo metu padavinėti Amerikos Karo Bonus ir rinkti Amerikos Raudonajam Kryžiui aukas.

Lietuvių komitetui darbuotė gerai sekėsi ir kai dar buvo tautei lenktyniavimas, tai lietuviai stovėjome pirmoje vietoje. Už mūsų darbuotę buvom valdžios apdovanoti: Philadelphiajos ir apylinkės lietuvių garbei buvo pakrikštytas kariškas orlaivis Flying Fortress B-17 uždavintas "THE KNIGHT OF LITHUANIA". Tos krikštynos įvyko lapkričio 26, 1943 m. Dalis mūsų komiteto su kun. dr. V. Martusevičium dalyvavo tose iškilmėse.

Kaip tik sužinojome iš BALF'o centro New York'e apie reikalą šelpti dėl karo ir okupacijų nukentėjusius lietuvius, pradėjome plačiai kalbėti, duoti pritarimus steigti čia BALF'o skyrių—prie mūsų dabartinio bendro komiteto. Tą išgirdę komunistinių organizacijų delegatai pasiūliau, vienbalsiai užprotestavo, nes jie kiek pirmiau pradėjo čia rinkti iš lietuvių rūbus, avalynę, pinigų ir siuntė (jie taip sakė) Lie-

tuvon. Nors su komunistais bendravome Amerikos veikloje, bet šelpime nukentėjusiomis dėl karo lietuviams komunistais nepasitikėjome. Kažkaip nebuvo priešiškos. Po to kiekvienam susirinkime iš komunistų delegatų kildavo ginčai, užsikalbėjimai, neigimai dėl kalbamo BALF'o skyriaus steigimo. Ir rugsėjo 13, 1944, gausingame ir audringame susirinkime, net kilo muštynės. Komunistai matydami, kad negali sulaukyti tikro lietuviško ūpo steigimui BALF'o skyriaus, pralaimėję mūši ir ten pat vykusių balsavimų, truksmingai ir galutinai visi iš susirinkimo išmaršavo.

"Boba iš ratų—ratams lengviau." Audrai praėjus, prasidėjo vaivšingai visokeriopa veikla nukentėjusiomis dėl karo lietuviams. Tuomet Phila. BALF'o skyriaus valdybos išrinkti šie veikėjai: J. Kavaliauskas—pirm.; K. Žadeika—vice-pirm.; J. Grinius—vice-pirm.; Frank Pūkas—raš.; Wm. Paschall—ižd.; Mrs. G. Roman—fin. rašt. Kiti valdybos nariai ir garbės nariai: kun. I. Valančiūnas, kun. J. Čepukaitis, kun. V. Martusevičius, A. Kaniūšis, J. Biržietis, kun. E. Paukštis, kun. B. Virbickas, K. Žemaitis ir A. Dzikas.

Minint Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo veiklos dešimtmetį, baigiu šiais BALF'o centro valdybos žodžiais: "...Šalpos sukaktuviniai metai tebūnie sustiprintos ir suaktyvintos paramos metai. Juose sukelkime didesnius išteklius likusiems Europoje lietuviams pagėgėliams šelpti."

Pr. Pūkas

IŠ LOS ANGELES PASTOGĖS

Dr. K. Alminauskis, Loyolos universiteto profesorius, skaitė vietos studentų skyriaus susirinkime, įvykusiame spalio 30 d. Muchlią, paskaitą tema: "Lietuvių studentų uždaviniai tremtyje." Po paskaitos tais klausimais buvo diskusijos. Susirinkime aptarta visa eilė ir kitų klausimų.

J. Tininis, pedagogas ir publicistas, ir V. Adomaitis, Amerikoje gimęs, augęs ir mokslus baigęs lietuvis, nuo Naujųjų Metų išijungia į "Lietuvių Dienų" redakciją kolektyvą. Pradedant 1955 metų sausio mėn. numeriu, "Lietuvių Dienos" padidins; įvedami nauji skyriai lietuviškoje ir angliškoje dalyje, taip pat daugiau iliustracijų ir žodinių medžiagų. Gruodžio numeryje paminima žurnalo 5 metų sukaktis. Iki šiol "Lietuvių Dienos" redaguoja: J. Vitėnas, L. Valiukas, J. Kojelis, M. Stark ir dail. P. Puzinas. "Lietuvių Dienų" leidėju yra A. F. Skirius.

Lietuvos Vyčių vietos kuopa spalio 30 d. turėjo pas V. Auševičius susirinkimą - pobūvi. Kuopa planuoja 1956 metams sukurti organizacijos visuotini suvažiavimą Los Angeles mieste. Rytinių steigėjų vyčiai mielai norėtų pasiekti Pacifiko pakrantes, nes daugelis tos progos dar nėra turėję,—taip bent rašo savo laiškuose.

J. Kojelio šeima susilaukusi antros dukros. Lapkričio 7 d. pakrikštyjama Rasos Marijos vardu. J. Kojelis yra vietos ateitininkų sėdraugių kuopos pirmininkas ir vienas iš "Lietuvių Dienų" redaktorių.

"Lietuvių Dienų" lapkričio mėn. numeryje, kuris jau išsiuntinėtasis skaitytojams ir platintojams, Pasaulio Lietuvių Rašytojų Sąjungos pirm. Ben. Babrauskas išganyje kelia mintį, kad mes esą grįžtami sala. Šiame numeryje atžymėti lietuviškos spaudos darbuotojai laisvame pasaulyje. Duodamas pasikalbėjimas su Amerikos Demokratų Partijos lietuvių grupės centriniam komitete pirm. adv. J. J. Grigaliūm. Tame pačiame numeryje rašo: dr. J. J. Bielskis, dr. V. Dambra, dr. A. Senn, C. Butkys ir kiti. Telpa šiame numeryje virš 70 nuotraukų iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo. Prenumeratos kaina 4 dol. Administracijos adresas: 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

Vytauto Beliajaus paruošta angliškai lietuviškų legendų ir pasakų knyga "The Evening Song" jau spausdinama. Leidžia pats autorius, spausdinama "Lietuvių Dienų" spaustuvelyje. Knyga iliustruota ir išeis iš spaudos dar šiais metais.

LONDONE ORGANIZUOJAMA LIETUVIŲ MOKYKLĄ, kurią lankyti suregistruota apie 40 vaikų. Dr. K. Valteris, ilgesnį laiką dirbęs Birminghamo universitete, gavę teisę savarankiškai verstis gydytojo praktika ir persikėlė į Herfordo miestą Valijoje.

MARTYNAS KUŠLEIKA MIRĖ ŽVEJODAMAS

MANCHSTER, N. H. — Sekmadienį, spalio 24-tą, LRKSA 119 kuopos narys Martynas Kušleika mirė nuosavam laively, be pas skyriaus pirmininko V. Muchlią, paskaitą tema: "Lietuvių studentų uždaviniai tremtyje." Po paskaitos tais klausimais buvo diskusijos. Susirinkime aptarta visa eilė ir kitų klausimų.

Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis spalio 28-tą iš ašrių Sv. Juozapo katedros Sv. Juozapo kapinėse, nuosavam lote, kur ilsi jo mirusi žmona.

Velionis į šią šalį atvyko iš Lietuvos 1911. Buvo kilęs iš Seirėikių kaimo, Lygumų parapijos, Šilalių apskrities. Jo žmona mirė prieš keturis metus. Velionis paliko sūnų Martyną, Jr., brolius Praną ir Vincą su šeimomis, gyvenančius šiame mieste.

Velionis Kušleika buvo taupus, turėjo nuosavą kirpyklą, to paties amato išmokino ir savo sūnų ir drauge dirbo.

Martynas Kušleika į LRKSA 119 kuopą įsirašė 1920 metais. 119 kuopa už velionio vėlą prašė Sv. Mišias, o velionio sūnui ir broliams pareiškia giliausią užuojautą!

J. A. Vaičiūnas

MIRĖ ROZALIJA GELUMBAUSKIENĖ

PITTSBURGH, Pa.—Po sunkios ligos, spalio 25-tą mirė LRKSA 254 kuopos narė Rozalija Gelumbauskienė.

Palaidota iš Sv. Veronikos bažnyčios Sv. Augusto kapinėse. Paliko vyrą Kazimierą—tos pačios Susivienijimo kuopos narį, ir kitus artimuosius.

K. Gelumbauskas dėkoja visiems už patarnavimus šermentų ir laidotuvių laiku.

Teilsis jos vėlė Viešpaty!

J. Navalinskas, kp. secr.

SCENOS (TEATRO) VEIKALAI

(Parašyti kun. J. K. Miliausko) DAINŲ IR JUOKŲ JOMARKAS Farsas viename akte. Vaidina septyni asmenys, pritariant vyrų chorui. Užima visą valandą suvidintai. Kaina 40c; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—25c.

KOMEDIJOS: 1. Ponas Tūzas ir Ponas Arbūzas. Suvidinamas į penkis minutes. Vaidinime dalyvauja trys asmenys. 2. Abraomas ir Raulas. Suvidint užima septynis minutes. 3. Supradentas ir Jo Gengė. Veikalas atvaizduoja du skirtingus darbininkų tipus. Suvidinti galima į dešimt minučių. Vaidina trys asmenys. Visos trys komedijos išspausdintos vieną knygutę. Kaina 35c; imant nemažiau kai 4 egzempliorius—25c.

AMERIKOS KAIMO MOKYKLA Farsas viename akte. Tai veikalas pilnas puikiausių juokų, gyvų dainų ir netikėtų špou. Vaidinimas užima visą valandą. Vaidintoji septyneta. Kaina 45c; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—30 centų.

Kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJA 73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Pa.

Uždirbk TAUPMENOMIS

3%

TAUPYMAI APDRAUSTI IKI \$10,000.00

PASKOLOS PIRKIMUI, STATYMIU AR PERTAISYMIU NAMŲ

Superior Savings & Loan Association

Telephone HE 1-2498 6712 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Petras Babickas